

РАХІВСЬКОМУ РАЙОНУ ЗНОВУ ЗАГРОЖУЄ ЛІКВІДАЦІЯ. ЗА ЙОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ ВАРТО ПОБОРОТИСЬ

Як стало відомо із публікацій у засобах масової інформації та в соціальних мережах, у зв'язку із підготовкою України до вступу в Євросоюз, відповідно до Регламенту (ЄС) № 1059/2003 Європейського парламенту та Ради «Про створення спільної класифікації територіальних одиниць для статистики (NUTS)», в урядових колах України, зараз розглядається можливість ліквідації шістьох районів, населення яких складає менше 150 тисяч осіб. Серед них є й Рахівський район.

Але, у цьому Регламенті передбачається, що адміністративні одиниці з меншою кількістю населення, агрегуються до існуючих менших суміжних одиниць.

Причому, це «агрегування має враховувати такі відповідні критерії, як географічні, соціально-економічні, історичні, культурні чи екологічні обставини». Отримані агреговані одиниці надалі іменуватимуться «неадміністративними одиницями».

Однак, зазначається у документі, що «деякі неадміністративні одиниці можуть відхилитись від цих порогових значень через особливі географічні, соціально-економічні, історичні, культурні чи екологічні обставини, особливо на островах і найвіддаленіших регіонах».

У зв'язку із цим, варто би розглянути можливість підготовки звернення до відповідних компетентних органів, щодо вивчення питання збереження Рахівського району, який характеризується особливими унікальними географічними, історичними, природними та культурними цінностями.

В цьому контексті, на нашу думку, міг би бути корисним чинний Указ Президента України із питань збереження та популяризації гуцульської культури та деякі інші інформаційні матеріали, які додаються.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ №703/2009

Про збереження та популяризацію гуцульської культури

З метою збереження і популяризації самобутніх культурно-історичних традицій, духовної та матеріальної гуцульської культури постановляю:

1. Кабінету Міністрів України:

1) розробити з урахуванням пропозицій Закарпатської, Івано-Франківської та Чернівецької обласних державних адміністрацій і затвердити в тримісячний строк план заходів із збереження духовної та матеріальної гуцульської культури, передбачивши, зокрема:

дальший розвиток позашкільної освіти за художньо-естетичними напрямками, створення шкіл мистецтв для вивчення молодим поколінням досвіду майстрів народного гуцульського мистецтва;

розширення мережі музеїв народного мистецтва й побуту Гуцульщини, в тому числі музеїв-садиб;

упорядкування територій об'єктів природно-заповідного фонду та проведення ремонтно-реставраційних робіт пам'яток культурної спадщини Гуцульщини;

організацію роботи з підготовки та видання каталогів, буклетів, наукових праць з питань духовної і матеріальної гуцульської культури;

створення і трансляцію теле-, відео- та аудіовізуальної продукції про традиції та народні художні промисли Гуцульщини;

2) забезпечити фінансування в установленому порядку зазначеного плану заходів.

2. Закарпатській, Івано-Франківській, Чернівецькій обласним державним адміністраціям разом із Міністерством культури і туризму України:

організувати в музеях та бібліотеках тематичні виставки, присвячені традиціям і народним художнім промислам Гуцульщини;

забезпечити проведення етнографічних експедицій та впорядкувати туристичні маршрути, пов'язані з популяризацією культурно-історичних традицій Гуцульщини;

забезпечити проведення щорічного ярмарку традиційного народного гуцульського мистецтва.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО

2 вересня 2009 року

Федір Гамор,
заступник директора Карпатського біосферного заповідника,
професор

24.04.2024 р.

SHOT ON REDMI 7
AI DUAL CAMERA

**РАХІВСЬКА
РАЙОННА РАДА**

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням голови
районної ради
від _____ р. № _____

П Л А Н
проведення засідання Координаційної ради з питань місцевого
самоврядування при голові районної ради

Дата проведення: 11.06.2020 р.

Час проведення: 10.00

Місце проведення: зал засідань
районної ради

П О Р Я Д О К Д Е Н Н И Й

1. Про вжиття необхідних заходів щодо збереження Рахівського району як окремої адміністративної – територіальної одиниці.

Інформують: Гамор Ф.Д. – заступник директора Карпатського біосферного заповідника, доктор біологічних наук; професор, академік Української екологічної академії наук;

Думин Я.В. – голова громадської організації «Нова Рахівщина», депутат Рахівської міської ради;

Берінде Ю.Ю. – Білоцерківський сільський голова;

Масляник О.І. – заслужений журналіст України, почесний громадянин міста Рахів;

Стефлюк Д.П. – голова громадської організації

Всеукраїнське товариство «Гуцульщина»;

Ференц П.П. – кандидат історичних наук;

Мацепура І.О. – директор ТОВ «ВГСМ», депутат Закарпатської обласної ради;

Личковський Ю.Ю. – голова громадської організації деревообробників Рахівщини;

Пріц А.М. – член робочої групи з питань

адміністративно-територіального устрою

Закарпатської обласної державної адміністрації;

Беркела І.І. – голова громадської організації

Рахівське товариство «Гуцульщина»

2. Про створення робочої групи для напрацювання пропозицій та оперативного реагування на розвиток ситуації щодо збереження Рахівського району як окремої адміністративно – територіальної одиниці.

Інформує: Дан В.І. – голова районної ради

3. Різне.

**РЕГЛАМЕНТ (ЄС) № 1059/2003 ЄВРОПЕЙСЬКОГО
ПАРЛАМЕНТУ ТА РАДИ**

від 26 травня 2003 року

про створення спільної класифікації територіальних одиниць для
статистики (NUTS)

▼ M10

Стаття 1

Предмет

1. Цей Регламент встановлює спільну статистичну класифікацію територіальних одиниць (NUTS), щоб уможливити збір, компіляцію та поширення європейської статистики на різних територіальних рівнях Союзу.
2. Класифікація NUTS наведена в Додатку I.
3. Місцеві адміністративні одиниці (LAU), як зазначено у статті 4, доповнюють класифікацію NUTS.
4. Статистичні сітки, як зазначено у статті 4а, доповнюють класифікацію NUTS. Ці статистичні сітки повинні використовуватися для розрахунку територіальної типології за населенням.
5. Територіальні типології Союзу, як зазначено у статті 4b, повинні доповнювати класифікацію NUTS шляхом приписування типів територіальним одиницям.

▼ B

Стаття 2

Структура

1. Класифікація NUTS поділяє економічну територію держав-членів, як визначено в Рішенні 91/450/ЄЕС, на територіальні одиниці. Вона присвоює кожній територіальній одиниці певний код і назву.

2. Класифікація NUTS є ієрархічною. Вона поділяє кожну державу-члена на територіальні одиниці рівня NUTS 1, кожна з яких поділяється на територіальні одиниці рівня NUTS 2, а ті, у свою чергу, поділяються на територіальні одиниці рівня NUTS 3.

3. Однак конкретну територіальну одиницю можна класифікувати на кількох рівнях NUTS.

4. На одному рівні NUTS дві різні територіальні одиниці в одній і тій самій державі-члені не можуть ідентифікуватися під однаковою назвою. Якщо дві територіальні одиниці в різних державах-членах мають однакоvu назву, ідентифікатор країни додається до назв територіальних одиниць.

▼ M10

▼ Б

Стаття 3

Критерії класифікації

1. Існуючі адміністративні одиниці в державах-членах повинні становити перший критерій, який використовується для визначення територіальних одиниць.

З цією метою «адміністративна одиниця» означає географічну територію з адміністративним органом, який має повноваження приймати адміністративні або політичні рішення щодо цієї території в межах правової та інституційної структури держави-члена.

2. Для встановлення відповідного рівня NUTS, до якого має бути класифікований даний клас адміністративних одиниць у державі-члені, середній розмір цього класу адміністративних одиниць у державі-члені повинен лежати в межах таких порогових значень населення:

Для визначення відповідного рівня NUTS, на якому має бути класифіковано певний клас адміністративних одиниць у державі-члені, середній розмір цього класу адміністративних одиниць у державі-члені має відповідати наступним пороговим значенням населення:

Рівень	Мінімум	Максимум
--------	---------	----------

NUTS 1	3 мільйони	7 мільйонів
NUTS 2	800 000	3 мільйони
NUTS 3	150 000	800 000

Якщо чисельність населення всієї держави-члена є нижчою за мінімальний поріг для даного рівня NUTS, уся держава-член має бути однією територіальною одиницею NUTS для цього рівня.

3. Для цілей цього Регламенту населення територіальної одиниці складається з осіб, які мають звичайне місце проживання на цій території.

▼ M10

4. Існуючі адміністративні одиниці, які використовуються для класифікації NUTS, викладені в Додатку II. Комісія має право ухвалювати делеговані акти відповідно до статті 7а для внесення змін до Додатку II на основі змін в адміністративних одиницях, про які їй повідомила відповідна держава-член відповідно до частини 1 статті 5.

▼ Б

5. Якщо для певного рівня NUTS у державі-члені не існує адміністративних одиниць відповідного масштабу, відповідно до критеріїв, зазначених у частині 2, цей рівень NUTS має бути сформований шляхом агрегування відповідної кількості існуючих менших суміжних адміністративних одиниць. Це агрегування має враховувати такі відповідні критерії, як географічні, соціально-економічні, історичні, культурні чи екологічні обставини.

Отримані агреговані одиниці надалі іменуватимуться «неадміністративними одиницями». Розмір неадміністративних одиниць у державі-члені для даного рівня NUTS повинен лежати в межах порогових значень населення, зазначених у частині 2.

▼ M10

Однак деякі неадміністративні одиниці можуть відхилитися від цих порогових значень через особливі географічні, соціально-економічні, історичні, культурні чи екологічні обставини, особливо на островах і в найвіддаленіших регіонах.

Стаття 4

Місцеві адміністративні одиниці (LAU)

Закарпатська Гуцульщина: зберегти воедино унікальні природні й культурні цінності

На ім'я всієї громади сільського Рахівського району звертаємося до Президента України Володимира Зеленського та Кабінету Міністрів України з проханням утворити на базі найвисокогірнішого в Україні Рахівського району, який володіє особливим та унікальним природно-ресурсним і культурним потенціалом, Рахівську одиницю адміністративно-територіального устрою субрегіонального (районного) рівня. І включити до її складу проєктовані Ясінянську, Богданську, Рахівську, Велико-Бікітську та Салатівську об'єднані територіальні громади із загальною чисельністю населенням 118 тисяч 105 осіб.

Адміністративним центром візначити місто Рахів із населенням 13 тисяч 621 особа, який розташований на відстані 36 кілометрів від села Лазещина та 57 — від села Нижня Апша.

Вважаємо, що такий підхід мав би допомогти розв'язати й проблеми сусідньої Тячівщини та посприяти розвитку її гірських населених пунктів.

Які аргументи?

Сучасний Рахівський адміністративно-територіальний район поділяється на одну міську, три селищні і 17 сільських рад, які об'єднують 32 населені пункти. Адмінцентр — місто Рахів. Через район проходить автомобільна дорога державного значення Н-09 (Мукачєво — Рахів — Івано-Франківськ — Рогатин — Бібрка — Львів) протяжністю 78 кілометрів.

Район є найбільш віддаленим від обласного центру Ужгорода та найбільшим за площею в Закарпатській області — 1892 квадратні кілометри. Населення — 92,4 тисяч громадян. Розташований у найбільш високогірній частині Українських Карпат із складними природно-кліматичними умовами. Тут розмещуються найвищі шість гірських вершин України, в тому числі гора Говерла (2061 метр над рівнем моря), формується річка Тиса — найбільша ліва притока Дунаю.

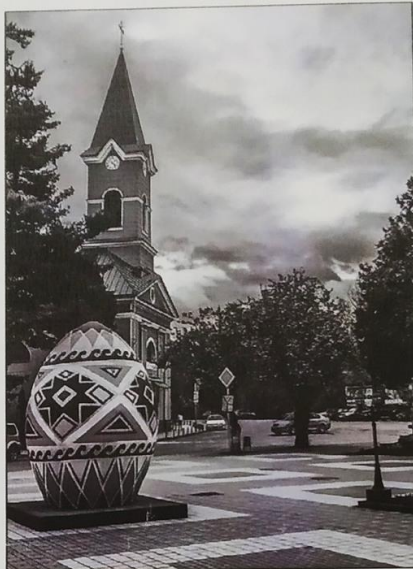
У його межах також унікальні високогірні озера, водоспади, вели-

ка кількість полонин, понад 80 мінеральних джерел, географічний центр Європи, складові частини транскордонного об'єкта Всесвітньої природної спадщини ЮНЕСКО «Букові пралеси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи» й українсько-польського об'єкта Всесвітньої культурної спадщини «Дерев'яні церкви Карпат» тощо.

Значна частина мешканців району проживає в населених пунктах, яким надано статус пресільських, де в занедбаному стані перебувають об'єкти соціально-побутового обслуговування, зв'язку, транспортної інфраструктури (у високогір'ї автомобільні дороги майже відсутні). Це єдиний негетифікований район області Закарпатська Гуцульщина характеризується й унікальними історичними, етнічними, соціально-економічними, фізико-географічними, демографічними та культурно-мистецькими особливостями. За часів Чехословаччини (1919—1939 роки) європейські туристи величали місто Рахів «Гуцульським Парижем».

Рахівщина розташована у прикордонні (протяжність українсько-румунського державного кордону становить майже 40 кілометрів). Цей район є одним із важливих туристично-рекреаційних центрів в Україні. Сюди відкритого рух пасажирських потягів із Києва, Харкова, Одеси, Миколаєва та Коломиї.

Державною програмою розвитку регіону Українських Карпат на 2020—2022 роки передбачаються спорудження на базі Карпатського біосферного заповідника (на преському курорті Кваси) Міжнародного навчально-дослідного центру збереження буко-

вих пралесів еколого-вішньої роботи та сталого розвитку й розбудова іншої туристично-рекреаційної інфраструктури. Крім того, розпорядженням Кабінету Міністрів від 21 листопада 2018 року «Десять питань збереження української частини природного об'єкта Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові пралеси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи» планується відновлення мосту через річку Тиса і відкриття міжнародного пункту пропуску через державний кордон для автомобільного, залізничного та пішохідного сполучення Ділове (Україна) — Валя Вішеулуй (Румунія). Тривають роботи зі спорудження мосту через річку Тиса на ділянці Біла Церква — Сігетул Мармацей, громадянська активність допомагає відновлення руху історичних потягів із Рахова до Румунії, Булачешта та Праги.

Виповидно до Методичних рекомендацій щодо критеріїв формування адміністративно-територіальних одиниць субрегіонального (районного) рівня, зона доступності до центрів нових районів має становити в межах 60 кілометрів автомобільними дорогами. Проте в разі включення Рахівського району до проєктованої Тячівської одиниці адміністративно-територіального устрою субрегіонального (районного) рівня (ОСР) зона доступності адміністративного центру ОСР значно збільшиться. Звичайно, таке рішення може призвести до вкрай негативних соціально-економічних наслідків для розвитку віддалених гірських населених пунктів, значно ускладнить доступ горян до різних послуг, призведе до занепаду Закарпатської Гуцульщини.

Отже, з огляду на наведені аргументи, а також на те, що урядова постанова (16.03.1998 р. № 292) «Про заходи щодо державної підтримки реалізації програми еколого-економічного та соціального розвитку пресільської Рахівщини на 1998—2005 роки» передбачала перетворення цього унікального краю на зону екологічно орієнтованого туристично-оздоровчого комплексу зальнідержавного значення та можливість відкриття в місті Рахів ще одних залізничних воріт України до країн Євроосоюзу, з метою збереження унікальних природних та культурних цінностей Закарпатської Гуцульщини, вважаємо за потрібне й доцільне утворити Рахівську одиницю адміністративно-територіального устрою субрегіонального (районного) рівня.

Федір ГАМОР,
доктор біологічних наук,
професор, заслужений
природоохоронець України,
заступник директора
Карпатського
біосферного заповідника;
Микола ПОПЕНКО,
депутат Рахівської
міської ради.

Закарпатська
область
На знімку: квітує
«Гуцульський Париж».
Фото
Ліви ПРЯДКІНОЇ.

ДО РЕЧІ

У разі адмінреформи відстань від найвіддаленіших гірських населених пунктів Рахівщини до міста Тячів (можливого адміністративного центру ОСР) становитиме майже 110 кілометрів занедбаними гірськими автомобільними дорогами зі складним рельєфом.